

शहिद लखन गाउँपालिकाको पाँचौँ गाउँ सभामा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष ०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम बक्तव्य

अध्यक्ष:- रमेश बाबु थापा मगर

शहिद लखन गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम सभामा उपस्थित उपाध्यक्ष ज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, वडा अध्यक्ष ज्यूहरु, गाउँ कार्यपालिकाका सदस्यज्यूहरु, गाउँसभा सदस्य ज्यूहरु र सम्पूर्ण कर्मचारीज्यूहरु,

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रमको गरिमामय सभामा शहिद लखन गाउँपालिकाको तर्फबाट हार्दिक स्वागत तथा अभिवादन व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

सर्वप्रथम देश र जनतालाई सार्वभौम र अधिकार सम्पन्न बनाउन विभिन्न समयक्रममा ऐतिहासिक संघर्ष तथा आन्दोलनमा बलिदान प्रदान गर्नुहुने नेपालकै प्रथम शहिद लखन थापा मगर, जैसिंह चुमी मगर लगायत देश र जनताका हितका निम्ति ज्यानको बलिदान गर्ने अमर वीर शहिदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्न चाहन्छु । नेपालको सार्वभौमिकता र अखण्डतालाई कायम राख्दै नेपाली समाज निर्माण र परिवर्तन गर्ने हाम्रा अग्रजहरु प्रति सम्मान व्यक्त गर्न चाहन्छु । नेपाली राजनीतिका शिखर व्यक्तित्वहरु जस्ले आफू मै न बत्ती भै जलेर पनि समाजलाई उज्यालो आलोक छर्ने प्रयत्न गरे उहाँहरुलाई आदरपूर्वक सम्मान गर्न चाहन्छु । राजनीतिक स्वतन्त्रता, प्रजातन्त्र, गणतन्त्र, तथा आमूल परिवर्तनका निम्ति नेपाली जनताले पटक पटक संचालन गर्दै आएको जनआन्दोलन, सशस्त्र विद्रोह, सशस्त्र संघर्ष तथा जनयुद्ध लगायत सबै प्रकारका त्याग र बलिदानका गौरवपूर्ण इतिहासलाई स्मरण गर्न चाहन्छु । साथै बेपत्ता परिवार एवं पीडित नागरिकहरुप्रति गहिरो सम्मान व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

हाल विश्वभरी नै महामारीको रुपमा फैलिएको कोरोना भाइरस (कोभिड १९) ले विश्वलाई नै आक्रान्त बनाएको छ । यस क्रममा देश विदेशमा छरिएर रहेका सम्पूर्ण नेपाली तथा मानव समुदायले भोग्नु परेको दुःख तथा त्यसको प्रभावबाट मृत्यु हुने सम्पूर्णमा हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दै सम्पूर्ण संक्रमित व्यक्तिहरुमा शीघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु । अबका दिनमा कोरोना भाइरससँग जुध्नका लागि रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता सबैमा प्राप्त होस् यहि कामना गर्न चाहन्छु ।

गाउँपालिका भित्रका बौद्धिक व्यक्तिहरुसंगको सल्लाह सुझाव लिएर जनसमुदायसंग उनीहरुको आवश्यकता र समस्याहरुलाई समाधान गर्दै अधि बढ्ने लक्ष्यका साथ कतिपय अपुगताहरुका बीच हामीले गाउँपालिकामा सामाजिक, आर्थिक र भौतिक पूर्वाधार क्षेत्रमा केहि सकारात्मक कामहरु ग-यौ । यहि साभा प्रयत्न स्वरुप आज हामी आर्थिक वर्ष ०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न गर्दै रहेका छौ ।

नीति तथा कार्यक्रम निर्माणमा सल्लाह सुझाव प्रदान गर्नु हुने निर्वाचित गाउँसभाका सम्पूर्ण प्रतिनिधिहरु, विभिन्न राजनीतिक दलका नेताहरु समाजसेवी बुद्धिजीवि मित्रहरु, कर्मचारी मित्रहरु, सबैमा यस नीति तथा कार्यक्रममा आधारित रहेर विनियोजित रकम कार्यान्वयन गर्नमा सहयोग पुऱ्याउनुहुनेछ भन्ने विश्वास लिएको छु । यहाँहरुको सल्लाह सुझाव एवं समन्वयले मात्रै हामी सम्वृद्ध गाउँपालिका निर्माण गर्न सक्नेछौ भन्नेमा हामी दृढ छौ ।

न्याय, समानता र स्वतन्त्रताका लागि निरंकुशताको जञ्जिर चुडालेर पराधिनताको पर्खाल भत्काउदै जल्लादहरुको फाँसीको फन्डालाई सहर्ष फूलको माला जस्तै स्वीकार गरी बलिदान प्रदान गर्ने प्रथम शहिद लखन थापा मगर तथा जैसिंह चुमी मगरको ऐतिहासिक विरासत र राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय रुपमै धार्मिक आस्था पुञ्जको रुपमा चर्चित माई मनकामनाको पवित्र भूमिमा अवस्थित यस शहिद लखन गाउँपालिका कृषि पर्यटन र प्राकृतिक श्रोतको दृष्टिकोणले प्रचुर संभावना बोकेको गाउँपालिका हो । यति हुँदाहुँदै पनि गाउँपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति, नागरिकहरुको बढ्दो अपेक्षा, विकासका न्यूनतम पूर्वाधारहरुको अभाव, समाजमा भएको रुढीवादी अन्धविश्वास र संकीर्ण चिन्तनका कारण पैदा भएको ग्रामीण सौँच र श्रोतबाट गाउँपालिकास्तरको जीवन पद्धतिमा रुपान्तरण हुँदाको संक्रमणकालिन व्यवस्थापन, महाभूकम्पले सिर्जित भौतिक क्षति तथा मानसिक आघात, विभिन्न प्राकृतिक प्रकोपले ल्याएको विनास र हालैको महामारीबाट उत्पन्न संत्रासका बीचबाट माथि उठ्दै उपलब्ध श्रोत साधनलाई

कुशलतापूर्वक परिचालन गर्ने विषय चुनौतीपूर्ण रहँदासँगै पनि गाउँपालिका प्रतिको गाउँबासीहरूको सद्भाव, विकास र संवृद्धि प्रतिको उत्कृष्ट चाहनाको परिणाम स्वरूप गाउँबासीको जीवनस्तरमा परिवर्तनका संकेतहरू प्रष्ट देखिन सक्ने कुरामा हामी विश्वस्त छौं ।

गाउँपालिकाको समग्र विकास र सम्वृद्धि हासिल गर्न समान अवसर, नागरिक अधिकार र सुरक्षाको अनुभूति प्रदान गराउदै सबल र समृद्ध गाउँपालिका निर्माण गरी समृद्ध नेपाल, सुखी नेपालीको राष्ट्रिय अभियानलाई अनुभूत र देखिने गरी सार्थक बनाउन प्रयत्न गर्ने छौं । शहिद लखन गाउँपालिकामा धार्मिक महत्वका दृष्टिले मनकामना मन्दिर, ऐतिहासिक दृष्टिले शहिद लखन थापाको जन्मस्थल तथा बूढी गण्डकी जलाशयको क्षेत्र पर्ने भएकाले यसको धार्मिक, सांस्कृतिक, पर्यटकीय र व्यापारिक महत्व अपार रहेको छ । प्राकृतिक, सांस्कृतिक, सामाजिक र भौगोलिक विविधताका आधारमा यस गाउँपालिकाको विकासका पूर्वाधारहरू तय गर्दै जानुपर्ने विद्यमान अवस्थालाई मध्यनजर राख्दै “शहिद लखन गाउँपालिकाको विकास र संवृद्धिको द्वार, कृषि, पर्यटन र जलश्रोत मूल आधार” को नारा सहित दीर्घकालिन गुरुयोजना तय गरी गाउँपालिकाको विकासका समग्र योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई अधिकतम रूपमा उपयोग गरी सन्तुलित विकासका लागि श्रोत परिचालन गर्नुपर्ने चुनौती हाम्रो सामु विद्यमान रहेको छ ।

चालु आर्थिक वर्षमा गण्डकी प्रदेश सरकारसँगको सहलगानीमा गाउँपालिका स्तरिय बहुउद्देशिय सभाहलको पहिलो चरणको काम सम्पन्नताको अवस्थामा रहेको छ । गण्डकी प्रदेश सरकारको लगानीमा गाउँपालिका स्तरिय खेलकुद मैदानको स्तरोन्नति हुँदै गरेको छ । वडा नं. २ र ४ को भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भई सोही भवनबाट सेवा प्रवाह भइरहेको छ । गाउँपालिकाको केन्द्र सम्म सडक कालो पत्रे गर्ने गण्डकी प्रदेश सरकारको योजना अन्तर्गत ढुङ्गाढे भञ्ज्याङ्ग, बुंकोट-नाम्जुङ्ग-घैरुङ्ग खण्डको १२ कि.मि. सडक कालोपत्रे गर्ने कार्य द्रुत गतीमा अघि बढेको छ । त्यसैगरी प्रत्येक वडाको मुख्य सडकको डि.पि.आर गर्ने कार्य अन्तर्गत हाल १० वटा मुख्य सडकहरूको डि.पि.आर को काम सुचारु भएको छ । साथै वडा स्तरिय मुख्य सडकहरूको स्तरोन्नतिको कार्य प्रारम्भ भई हाल कार्य संचालनमा रहेको जानकारी गराउन चाहन्छु । गाउँपालिका भित्रका ९ कि.मि. सडकहरूमा ग्राभेल विच्छ्रयाउने काम यसै आ.व. मा भइसकेको छ । गाउँपालिकाको मुख्य सडकको रूपमा रहेको ढुंगागाडे, बुंकोट, नामजुङ्ग, घैरुङ्ग, ताक्लुङ्ग, मनकामना, रामशाहघाट सडक अन्तर्गत बतासे, ताक्लुङ्ग, तिउरी भञ्ज्याङ्ग सडकखण्ड र रामशाहघाट मनकामना सडकखण्डको स्तरोन्नतिको काम अन्तिम चरणमा रहेको छ । यस आ.व.मा गाउँपालिका भित्र १ वटा प्राविधिक विद्यालयको स्थापना भई हाल संचालनमा रहेको छ । यसै वर्षबाट कक्षा ८ को अतिरिक्त कक्षा ५ को समेत गाउँपालिका स्तरिय परीक्षा संचालन भई नजिता प्रकाशनको काम समेत सम्पन्न भएको छ जुन गोरखा जिल्लामा नै पहिलो कामको थालनि भएको जानकारी गराउन चाहन्छु । साथै यस आ.व.मा १ वटा विद्यालयमा पुस्तकालय स्थापना, २ वटा विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला स्थापना, ३ वटा विद्यालयमा आइ सि टि ल्याब स्थापना तथा ३ वटा विद्यालयमा छात्रा मैत्री शौचालयको निर्माण भएको छ । नव प्रवेशी शिक्षकहरूलाई सेवा प्रवेश अभिमुखिकरण कार्यक्रम पनि सम्पन्न गरिएको छ । जग्गा भाडामा लिई व्यावसायिक कृषि फर्म संचालन गर्ने ९ वटा फर्म तथा समूहहरूलाई २५% जग्गा भाडा अनुदान उपलब्ध गराइएको छ भने गाउँपालिका विभिन्न ११ वटा स्थानमा विभिन्न कृषि उपजका पकेट क्षेत्रहरू निर्माण गरिएको छ । स्थानीय जातका पशुपंछीहरूको नश्ल सुधार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन समूह तथा फर्महरूलाई उन्नत जातका व्याड रागो तथा बोका वितरण सम्पन्न भएको छ । गाउँ टोल स्तरमा नै विवादहरूको निरुपण गर्न ८ दिने (४८ घण्टे) मेलमिलाप कार्यकर्ता आधारभूत तालिम सम्पन्न भई मेलमिलापकर्ताहरूको सूचिकृत गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ ।

सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम अन्तर्गत स्वास्थ्य चौकीमा नै पुगी नियमित गर्भजाँच गराइ स्वास्थ्य चौकीमा नै सुत्केरी हुने महिलाहरूलाई सुत्केरी पोषण प्रोत्साहन भत्ता वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिइदै आएको छ । यसका साथै गाउँपालिकामा नै पहिलो पटक बुंकोट स्वास्थ्य चौकीमा ल्याब स्थापना गरी हाल संचालनमा रहेको छ । कोभिड १९ को जोखिम न्यूनीकरणका लागि विदेशबाट फर्किएका व्यक्तिहरूलाई राख्नका लागि ७ वटा स्थानहरूमा सामूहिक क्वारेन्टाइनको व्यवस्था गरिएको छ । क्वारेन्टानमा बसेका व्यक्तिहरू मध्ये हाल सम्म ११५ जनाको RDT Test र ६९ जनाको PCR Test गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ । जसमध्ये RDT Test गरिएका सबै जनाको Non Reactive र PCR Test लिएका मध्ये ५८ जनाको नेगेटिभ, १० जनामा कोरोना पोजेटिभ देखिएको र १ जनाको रिपोर्ट आउन बाँकी

रहेको जानकारी गराउन चाहन्छु । पोजेटिभ देखिएका मध्ये ४ जनालाई गोरखा सदरमुकाम स्थित गोरखा अस्पतालको आइसोलेसनमा उपचारार्थ राखिएको समेत जानकारी गराउन चाहन्छु । कोरोना महामारीको कारण नेपाल सरकारले घोषणा गरेको बन्दाबन्दीबाट प्रभावित दैनिक ज्यालामजदुरी गरी जीविकोपार्जन गरिरहेका गाउँपालिका भित्रका ४१९ घरपरिवार र गाउँपालिका भन्दा बाहिर स्थायी ठेगाना भएका तर यस गाउँपालिका भित्र ज्यालामजदुरी गर्ने १५१ परिवारलाई खाद्यान्न राहत सामग्री वितरण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ । कोरोना भाइरसको जोखिमको समयमा कार्यालयबाट सेवा प्रवाह गर्नुपर्ने अवस्थालाई मध्यनजर गरी गाउँपालिकाका सबै वडा कार्यालय र स्वास्थ्य संस्थाहरूमा स्वास्थ्य सुरक्षा सामग्री वितरण गर्नुका साथै गाउँपालिका अन्तर्गत संचालित एम्बुलेन्स चालकहरूलाई समेत स्वास्थ्य सुरक्षा सामग्री वितरण गरिएको जानकारी यस गरिमामय सभामा जानकारी गराउन चाहन्छु ।

हाम्रा सामु देखा परेका भौतिक पूर्वाधार निर्माणका समस्या, शैक्षिक, सामाजिक, सांस्कृतिक समस्याहरूको समाधानका निमित्त स्थानीय सरकारको रूपमा जनताद्वारा प्रत्यक्ष निर्वाचित हामी जनप्रतिनिधिहरूको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । यस अवस्थामा हामीले रोजगारी र आय आर्जनका अवसरहरू बृद्धि गर्न कृषि उत्पादनमा बृद्धि, पशुजन्य व्यवसायको संरक्षण र विविधकरण, सहकारी प्रवर्द्धन, उत्पादनशील क्षेत्रमा लगानी अभिवृद्धि गरी विकास प्रक्रियामा सबै वर्ग, क्षेत्रका समुदायहरूलाई परिचालन गर्न सकेमा मात्र परिवर्तनमुखी र परिणाममुखी विकास संभव हुने देखिन्छ । यसका निमित्त समावेशी, समन्यायिक तथा परिणाममुखी विकासका प्रयासमा जुट्न समस्त उद्यमी, व्यवसायी, नागरिक समाज, राजनैतिक दलका पदाधिकारी, सरकारी तथा गृहसरकारी निकायहरू, स्थानीय समुदायहरू, संघ संस्थाहरू एवं सम्पूर्ण गाउँपालिका बासीहरूमा हातेमालो गर्न जरुरी छ । यसका साथै यहाँहरूबाट पनि न्यानो आत्मियता प्रदान गरिदिनुहुन हार्दिक अपिल गर्दछु ।

सार्वजनिक, नीजि र सहकारी तथा सामुदायिक क्षेत्रको सहभागितामा विकास गर्न हातेमालो गर्दै अघि बढ्ने नीति लिइनेछ । उत्पादनमुखी रोजगारी प्रवर्द्धन, आत्म निर्भर र निर्यातमूलक बनाउने प्रकारका योजनाहरूमा केन्द्रित भई सबै प्रकारका उपलब्ध श्रोत साधनको दीगो व्यवस्थापनबाट उत्पादन र उत्पादकत्वमा बृद्धि गरी सबै क्षेत्रका न्यूनता र अभावलाई क्रमशः घटाउदै लगिनेछ ।

प्रस्तुत नीति, कार्यक्रम तथा बजेट नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, पञ्चौ योजना, दीगो विकासका लक्ष्यहरू, राष्ट्रिय नीतिहरू, संघीय सरकारको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, गण्डकी प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रम, अर्थ मन्त्रालय तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त बजेट सिलिङ्ग तथा मार्गदर्शन एवम् योजना तर्जुमाको क्रममा राजनीतिक दल, बुद्धिजीवी, समाजसेवी लगायत विभिन्न तहबाट प्राप्त हुन आएका सल्लाह, सुझावहरू र वडागत रूपमा छलफलबाट प्राप्त भएका मार्ग दर्शनका आधारमा आगामी आ.व. को लागि प्रस्तुत नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तयार गरिएको छ । यस नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको कार्यान्वयनबाट गाउँपालिकाले अपेक्षा गरेको लक्षित उद्देश्यहरू हासिल गर्न सघाउ पुग्ने विश्वास समेत लिएको छु ।

आयोजना तर्जुमाको बखत यथासंभव सबै क्षेत्र, वर्ग, लिङ्ग, जाति र समुदायको सहभागिता रहन सकोस् भन्ने विषयतर्फ ध्यान पुऱ्याएका छौं । असीमित आवश्यकतालाई सीमित श्रोत र साधनहरूबाट परिपूर्ति गर्दै विकास निर्माणमा अघि बढ्नुपर्ने भएकाले उपलब्ध श्रोत र साधनहरूको विशिष्ट उपयोग गर्ने तर्फ विशेष ध्यान दिइएको छ । प्राकृतिक सुन्दरता र सांस्कृतिक विविधताले भरिपूर्ण हाम्रो गाउँपालिकाको समाजको उत्पत्ति बनोट र सभ्यता संस्कृतिको विकास समेत विविधतापूर्ण छ । यी हाम्रा साभ्ता सम्पत्ति हुन्, यो यथार्थतालाई आत्मसाथ गरी सामाजिक एवं सांस्कृतिक समानता र सहिष्णुतामा एकताबद्ध हुँदै सभ्य र सुसंस्कृत समाज निर्माण गर्ने नीति शहिद लखन गाउँपालिकाले लिएकोछ । यस आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ का लागि शहिद लखन गाउँपालिका गोरखाको क्षेत्रगत रूपमा मुख्य नीति तथा कार्यक्रमहरू यहाँहरू समक्ष राख्न चाहन्छु ।